
Integrisanje Zapadnog Balkana: Izgradnja Evrope budućnosti

Datum

feb. '20.

04.

U svetlu trenutne rasprave o budućnosti proširenja EU, Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) zajedno sa drugim tink-tenkovima i organizacijama civilnog društva iz Srbije specijalizovanim za evropske integracije pripremio je skup preporuka o tome kako efikasno poboljšati okvir za proširenje EU.

Preporuke su usmerene na poboljšanje efikasnosti procesa EU integracija zemalja Zapadnog Balkana i ponovno potvrđivanje održive i opipljive evropske perspektive u regionu. Zasnovane su na iskustvu u praćenju, analiziranju i učešću u procesu pristupanja Srbije i drugih zemalja Zapadnog Balkana EU.

U dokumentu se ističe da je jasno da EU neće biti kompletna, niti u potpunosti integrisana, otporna i prosperitetna bez zemalja Zapadnog Balkana. Suočavamo se sa istovetnim izazovima i naša je zajednička odgovornost da pronađemo zajednička rešenja. Ekološki, klimatski, energetski, migracioni, bezbednosni, digitalni (veštačka inteligencija) i geopolitički izazovi od zajedničkog su interesa i Zapadnog Balkana i EU. Oni su neraskidivo povezani i nerazdvojno isprepletani. Potpuna integracija Zapadnog Balkana u EU donosi efikasnija i efikasnija rešenja za ove izazove i sigurniju i predvidljiviju budućnost za sve.

Politika integracije zemalja Zapadnog Balkana u EU nalazi se na raskrsnici. Uprkos obećanjima država članica EU na Samitu u Solunu 2003. da sve zemlje Zapadnog Balkana imaju perspektivu članstva u EU, samo Hrvatska je uspela da pristupi Uniji 2013. godine. Komunikacija Evropske komisije o Zapadnom Balkanu („Strategija za Zapadni Balkan“) iz 2018. godine još jednom je ohrabrila zemlje Zapadnog Balkana i pružila im potencijalni scenario za pristupanje EU, ali se ispostavilo da je ta perspektiva nerealna. Odluka Evropskog saveta u oktobru 2019. godine da ne otvori pregovore o pristupanju s Albanijom i Severnom Makedonijom umanjila je kredibilitet EU, potkopala je poverenje i stavila celu perspektivu integracije na čekanje.

Sadašnji zastoj u procesu pristupanja EU manje ima veze sa okvirom proširenja, a više sa nedostatkom političke volje vlada u regionu i država članica EU. Međutim, nedostatak konsenzusa o otvaranju pregovora s Albanijom i Severnom Makedonijom i posledična rasprava o mehanizmu proširenja pružaju jedinstvenu priliku za procenu ovog procesa i davanje predloga za njegovo poboljšanje. Kriza stvara mogućnosti za promene, a bila bi šteta trošiti „dobru krizu“ poput ove, a da se temeljno ne poboljša proces EU integracija Zapadnog Balkana, naglašavaju tink-tenkovi i organizacije civilnog društva koje potpisuju ove preporuke.

Očekuje se da će Evropska komisija predstaviti sopstveni predlog za reformu procesa početkom 2020. godine, o kojem će države članice raspravljati i usvojiti ga u narednim mesecima. Stoga, ima vremena da zemlje Zapadnog Balkana doprinesu ovoj debati i ponude predloge i ideje koje bi značajno poboljšale proces.

Nije u potpunosti jasno da li će se očekivana reforma odnositi i na zemlje koje su već u procesu pregovora o pristupanju EU, odnosno na Crnu Goru i Srbiju. Imajući u vidu da je nedostatak implementacije ključnih reformi u ove dve države možda najbolji argument za neadekvatnost postojećeg mehanizma pristupanja, predlozi se odnose na sve zemlje Zapadnog Balkana.

Pročitajte preporuke u celini

Ove preporuke podnose:

- Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP)
- Beogradski fond za političku izuzetnost (BFPE)
- Centar savremene politike (CSP)
- Centar za evropske politike (CEP)
- Centar za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC)
- Evropski pokret u Srbiji (EPuS)
- Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM)